

## Kuntalaisaloite – Koulun tilat uuteen rakennukseen

Kunnanhallitus 06.05.2024 § 89

Kuntaan on saapunut seuraava kuntalaisaloite:

”Kuntalaisaloite

### Koulun tilat uuteen rakennukseen

Kustavi

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 23.4.2024

Aloitteen julkaisupäivämäärä 24.4.2024

Kustavin koulurakennuksessa on kosteusvaurioita ja sisäilmaongelmia. Vanhemmilla on ymmärrettävästi kova huoli lastensa terveydestä. Yksikin koulussa astmaan sairastunut on liikaa. Koulun pitää olla turvallinen paikka kaikin tavoin. Kunnantalon ei pitäisi tässä tilanteessa olla se rakennus, joka ensimmäisenä rakennetaan uudelleen.

Uusi ja terve koulurakennus lisää kunnan vetovoimaa. Etätyöskentelyn jäätyä enemmän säännöksi kuin poikkeukseksi nuoret aikuiset etsivät nimenomaan Kustavin kaltaista pientä ja turvallista paikkaa, jossa kasvattaa lapsensa. Pienet luokkakoot yhdistettynä viihtyisiin, ja ennen kaikkea terveisiin, tiloihin voi olla juuri se tekijä, jolla tänne saadaan lisää perheitä. Kuntastrategiassakin viitataan perheystävällisyyteen.

Kivimaan koulussa on niin vähän oppilaitakin, että luokkahuoneiden ei tarvitse olla kovin isoja, vaikka oppilasmäärä lähtisikin kasvuun tulevaisuudessa. Kunnan pitää nyt nopeasti harkita, voiko kunnan hallinnon, kirjaston ja koulun tiloja laittaa yhteen uuteen rakennukseen.

Uudet ja toimivat koulun tilat voivat hyvin tulevaisuudessa olla myös se tekijä, jolla saisimme mahdollisesti myöhemminkin pitää oman pienen alakoulumme. Esimerkiksi Varhan nyt lakkauttaessa terveyskeskuksia pääasiallisia kriteerejä on ollut kaksi: asiakasmäärät ja toimitilojen kunto.

Esitän, että Kustavin kunta rakentaa koulun käyttöön kokonaan uudet tilat ja priorisoi pikaisesti koulun uusien tilojen rakentamisen kaikkien muiden rakennushankkeiden edelle.

Vastuuhenkilö

Meeri Tengström, Kustavi / Gustavs ”

Aloite on lähetetty kuntaan 29.4.2024 ja sen on allekirjoittanut 43 Kustavin kunnan asukasta ja 10 henkilöä, joiden kotikunta on jokin muu.

Kustavin kunnan luottamushenkilöt ja viranhaltijat jakavat kuntalaisten ja lasten vanhempien huolen koulun tilojen terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Yhteinen tahtotila on, että ne hoidetaan asianmukaiseen kuntoon. Kuntalaisaloitteen merkityksellisyyden vuoksi se käsitellään kiireellisenä.

Esittelijä kunnanjohtaja Rauno Peltola

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää määrätä kunnanjohtajan ja rakennustarkastajan laatimaan selvityksen ja vastauksen kuntalaisaloitteeseen siten, että se tuodaan kunnanhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Kunnanhallituksen päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano Kunnanjohtaja ja rakennustarkastaja

Kunnanhallitus 10.06.2024 § 117

Valmistelijat Kunnanjohtaja Rauno Peltola  
Rakennustarkastaja Jussi Lehto

Kuntalaisaloitteessa on hyvin ja ansiokkaasti nostettu esille koulurakennuksen merkitys kunnan elinvoimalle sekä perheystävällisyyden tärkeä rooli ja merkitys kunnan strategiassa.

Aloitteen keskeisenä teemana on kysymys siitä tulisiko rakenteilla olevan uuden kunnantalon käyttötarkoitusta ja sitä koskevan urakan sisältöä muuttaa siten, että hallinnon, kirjaston ja koulun tilat laitettaisiin yhteen uuteen rakennukseen.

Periaatteessa mainitun kaltainen muutos olisi mahdollinen, mutta edellyttäisi ensinnäkin kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston päätösten muuttamista hankkeen käyttötarkoituksen ja sitä koskevan investointimäärärahan muuttamisesta. Mikäli nämä päätökset saataisiin tehtyä, tulisi kunnantalon urakoitsijalle antaa hyvin laaja muutostyö- ja suunnittelumääräys sekä pyytää tarjous muutostöiden kustannuksista sekä sen vaatimasta lisääjasta.

Muutokset olisivat niin suuria, ettei niitä enää voitaisi pitää yleisten sopimusehtojen tarkoittamina vähäisinä muutoksina, jollon hankinnan kohde muuttuisi niin olennaisesti, että se tulisi kilpailuttaa uudelleen.

Toinen vaihtoehto kuntalaisaloitteen tarkoittaman hallinnon, kirjaston ja koulun yhteisten tilojen toteuttamiseen olisikin lisärakentaminen valmisteilla olevan kunnantalon yhteyteen. Tämä edellyttäisi kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksymää päätöstä ja lisärakentamiselle vaadittavaa määrärahaa kunnan talousarvioon tai lisätalousarvioon. Lisäksi hankkeen suunnittelulle ja mahdolliselle kilpailuttamiselle tulisi varata aikaa vähintään vuosi.

Esiin on noussut myös kysymys nk. Suvitorin soveltuvuudesta koulurakennuksen sijoituspaikaksi, koska se sijaitsee vilkkaasti liikennöidyn Kivimaantien välittömässä läheisyydessä ja nykyisen koulun likuntapaikoille siirtyminen edellyttää tien ylittämistä.

Kunnantalon uudisrakentaminen on ollut kunnassa virellä useiden vuosien ajan ja sen toteuttamisesta on laadittu erilaisia suunnitelmia. Kustavin kunnanhallitus ja valtuusto ovat hyväksyneet vuoden 2024 talousarvioon määrärahat sekä kunnantalon rakentamiseen että koulun salaojien ja rakenteiden korjaamiseen. Koulun korjaustöihin on lisäksi 150.000 euron määräraha myös vuodelle 2025.

Kunnantalon rakentaminen on päätetty samassa kokouksessa, missä edellä mainittu talousarvio ja sen investointiosa hyväksyttiin. Kunnantalon rakentamisurakka on kilpailutettu ja kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneen yrityksen tarjous hyväksytty sekä rakennustyöt aloitettu. Kunnalla ei myöskään olisi ollut laillista perustetta kilpailutuksen keskeyttämiseen tai mahdollisuutta kieltäytyä sopimuksen tekemisestä.

Koulua koskeva kuntotarkastus saatiin helmikuun alussa, joten kunnantalon rakentamista ja koulun kunnostusta koskevat asiat eivät ole missään vaiheessa olleet vastakkain pohdittavana, eikä niiden osalta ole ollut edes mahdollista tehdä vertailua tai arvovalintaa.

Kuten kuntotarkastuksesta voidaan havaita ja rakenteiden korjaamisen yhteydessä on voitu varmistaa, rakennuksen ns. piilosokkelirakenteesta on löydetty kosteutta ja mikrobiesiintymiä. Lisäksi rakennuksen rakenteista on voitu osoittaa eräitä riskirakenteita, jotka koulun rakentamisajankohtana ovat olleet sinänsä hyväksytyjä rakenneratkaisuja.

Kaikki ylemmän kerroksen tilat on korjattu rakennuksen kuntotarkastuksen tehneen asiantuntijan esittämällä tavalla siten, että kostuneet rakenteet on korvattu uudella puutavaralla ja eristeillä sekä rakenne nostettu nykymääräysten mukaiselle tasolle. Eristeet on vaihdettu kosteutta kestäviin uretaanieristeisiin. Kuntotarkastusraportista ilmenevät pienemmät viat ja puutteet on myös pääosin korjattu sekä korjataan ennen koulurakennuksen käyttöönottoa.

Koulun alakerran kaikki puurakenteet ja lattiamateriaalit on purettu. Salaojien toimiessa rakennuksen alapohjaan ei enää kerry vettä ja rakenteet ovat kuivumassa. Alakerran kunnostaminen päästään aloittamaan kun rakenteet ovat riittävästi kuivuneet.

Rakennuksen kaikki tilat korjataan valmiiksi ja terveysturvallisiksi ennen opetuksen aloittamista. Tämän vuoksi koulun nykyisen väistötilan vuokrausta ollaan jatkamassa siten, että se mahdollistaa opetuksen jatkamisen vähintään syyslukukauden 2024 ajan.

Kuntalaisaloitteessa esiin tuotu ajatus rakennuksesta, johon kaikki kunnan toiminnot keskitettäisiin olisi ideaali ratkaisu kunnan tilatarpeisiin ja tilojen sijoitteluun. Rakennuksen suunnitteluun menisi kuitenkin merkittävä ajanjakso ja sen kustannukset hyvin todennäköisesti ylittäisivät lyhyellä aikavälillä kunnan taloudellisen kantokyvyn.

Alakoulun säilyttämisestä vallitsee kunnassa hyvin yksimielinen näkemys. Koulun ja muidenkin palvelujen säilymistä kunnassa on mahdollista edistää

paitsi tasapainoisella taloudenhoidolla, mutta myös erinäisillä toiminnan ja toimintatapojen uudistamishankkeilla.  
Eräissä kunnissa keinoksi on suunnitteilla yhteistyön tiivistäminen varhaskasvatuksen ja alakoulun välillä sekä tilojen että henkilökunnan tehtävien osalta. Näin pyritään vastaamaan lapsien määrän vähentymisen aiheuttamiin haasteisiin. Kunnan johtavat viranhaltijat seuraavat myös näitä hankkeita ja ovat käyneet keskusteluja niissä toimivien asiantuntijoiden kanssa.

Esittelijä kunnanjohtaja Rauno Peltola

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä kuntalaisaloitteen johdosta annetun selvityksen ja esittää edelleen valtuustolle sen hyväksymistä sekä aloitteen toteamista loppuunkäsittelyksi. Merkitään, että pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Kunnanhallituksen päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto 17.06.2024 § 20  
53/10.03.02.01/2024

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.